

گروه یه المل: درست یک روز پس از آنکه ترامپ در یک مصاحبه تلویزیونی مدعی شد ارتش آمریکا توانسته همه توان نظامی ایران را درهم بکوبد، موسسه‌های ایرانی در حملاتی به همین ۲۴ نفری که ترویرست آمریکایی در اردن را به آمار تلفات آن کشور افزودند و دهما و شاید صدها زخمی جدید نیز روی دست ارتش ترویرست آمریکا گذاشتند. سنکتام در بیانیه‌ای اعلام کرد: «۲۴ تن از نیروهای نظامی آمریکا در حملات موسسه‌های بالستیک و پهپادهای ایران به اردن کشته شدند و یک نفر از نیروهای نظامی است. انتشار این خبر، علاوه بر واکنش گسترده رسانه‌ها، بار دیگر بحث درباره هزینه‌های انسانی جنگ و کارآمدی راهبرد دولت ترویرست آمریکا را به صدر مباحث سیاسی آن کشور بازگرداند. به گزارش «وطن امروز»، با تأیید بلاگات این ۲۴ نفری، شمار تلفات رسمی ارتش آمریکا در جنگ علیه ایران به ۱۶ نفر رسید؛ آماري که به باور اغلب ناظران، پرتاب‌دهنده ابعاد واقعی خسارت‌های آمریکاییست. آنها معتقدند با توجه به وجود نیروهای معقدودعه و همچنین شیوه اطلاع‌رسانی پناهنگان، تعداد واقعی کشته‌ها و مجروحان نیز نزدیک به بیش از ارقام اعلام‌شده است.

پس از هلاک شدن ژنرالی دیگر آمریکایی بر اثر
 پستیهای موشکی ایران، محله معتبر «یشن» به عنوان
 قدیمی‌ترین هفتخانه آمریکا در گزاشی نوشت: نشت
 قادر نیست شکست در جنگ علیه ایران را بپذیرد.
 نیشن در تحلیل خود ادامه جنگ را نشانه‌ای از ناکامی
 راهبردی آمریکا از نظر جنگی کرد و افزود: با گذشت نزدیک
 به ۵ ماه از آغاز کارزار نظامی واشنگتن و این، این
 محله همچنان بدون نوسازی روشن ادامه دارد و هیچ
 نشانه‌ای وجود ندارد که ایالات متحده به اهداف اصلی
 خود دست یافته باشد. به نوشته این هفتخانه، به‌تازگی
 فشارهای نظامی نتوانسته‌اند ایران را به عقب‌نشینی وادار
 کنند، بلکه جنگ به مرحله‌ای رسیده که هزینه‌های
 آن برای آمریکا به‌طور مستمر در حال افزایش است.
 نویسنده این گزارش معتقد است آمریکا اکنون عملاً به
 نقطه آغاز درگیری بازگشته؛ در حالی که ذخایر جهانی
 نفت رو به کاهش است، قیمت انرژی روند افزایشی یافته،
 چشم‌انداز اقتصادی خواهان در انتخاب می‌دوایری با
 ابهام روبه‌رو شده و ایران نیز همچنان توان مقاومت و
 ادامه عملیات نظامی خود را حفظ کرده است. از نگاه
 نیشن، این شرایط نشان می‌دهد اهداف اولیه کاخ سفید
 برای تغییر موازنه جنگ تاکنون محقق نشده است.
 این هفتخانه‌نامه در ادامه، ریشه تاووم جنگ را در

منتقدان در آمریکا می‌گویند شیوه اطلاع‌رسانی قطره‌چکانی نتانگون درباره دربار خاندان سلطنتی، سابقه‌ای طولانی دارد و معمولاً با هدف کنترل فضای رسانه‌ای و جلوگیری از تأثیر منفی اخبار بر افکار عمومی و روحیه نیروهای نظامی انجام می‌شود. در همین حال شبکه تلویزیونی فاکس نیز به نقل از مقامات آمریکا گزارش داد که زمان آغاز تیراندازی به پایگاه‌های آمریکا در کویت، برمان و اردن، تعداد زیادی نظامی آمریکایی مجروح شده‌اند. بر اساس این گزارش، طی روزهای اخیر حداقل ۳ پرواز برای انتقال مجروحان به آمریکا از منطقه انجام شده است؛ موضوعی که به گفته ناظران، نشان‌دهنده گستردگی خسارت‌های انسانی ناشی از حملات اخیر است.

❗ شکاف در اردوگاه حامیان ترامپ
افزایش تلافی‌نیزوهی آمریکایی‌ها تنها مخالفان دولت را به‌کشتن و زدن نگه‌دارد، بلکه صداي انتقاد را در میان برخی چهره‌های نزدیک به ترامپ نیز بلند کرد؛ است: مسأله‌ای که از نگاه تحلیلگران، نشانه‌ای از افزایش فشار سیاسی بر رئیس‌جمهور است. در پی ادامه جنگ علیه ایران به‌شمار می‌رود. در حالی‌که چارچوب، جنگ‌جوی، جزئی و تحلیلی‌گر شبکه فاکس نیوز و از چهره‌های شناخته‌شده نزدیک به ترامپ، پس از اعلام کشته شدن ۲ نظامی آمریکایی

در حمله موشکی ایران به پایگاه آمریکا در اردن، از عملکرد دولت بشدت انتقاد کرد. وی با اشاره به اینکه پیش تر گفته می شد توان نظامی ایران بشدت تضعیف شده است، پرسید: اگر چنین ادعایی درست

ارزیابی تحلیلگران و رسانه‌های آمریکایی درباره حملات موش

ضربه کاری به ترامپ

بود، چگونه ایران همچنان قادر است حملاتی با این سطح از نفاقت علیه نیروهای آمریکایی انجام دهد؟ به نوشته دیلی بیست، جزئیات یک درآوردن مجدد کهنی آمریکا در قبال ایران تاکنون نتایجی نداشته و ادامه این روند نه به نفع واشنگتن است و نه فشار مؤثری بر ایران وارد می‌کند. از نگاه وی، دولت آمریکا باید مشخص کند هدف نهایی این جنگ چیست و چگونه قصد دارد به آن دست یابد. تاکنون کارلسون، مجری و تحلیلگر جمهوری خواه و حامیان کارلسون، می‌توانند این انتقادهای تند را منوجه رئیس‌جمهور آمریکا کرد و تراپی را منتهی کرد. برخلاف وعده‌های انتخابی خود، آمریکا را وارد جنگی به سود خودش کرده که بیش از آنکه در راستای منافع واشنگتن باشد، به سود اسرائیل است.

کارلسون هشدار داد ادامه این مسیر هزینه‌های بیشتری را در نظر مالی، نظامی و سیاسی بر آمریکا تحمیل خواهد کرد. همزمان، انتشار خبر حلاکت نظامیان آمریکایی در اردن، بازتاب گسترده‌ای در شبکه‌های اجتماعی آمریکا داشت. بسیاری از کاربران، دولت ترامپ را مسئول مستقیم کشته شدن نظامیان آمریکایی دانسته و این درگیری را جنگی «فرضی» و «بی دلیل» و «تختانی» توصیف کردند. البته در مقابل، شماری از کاربران و چهره‌های محافظه‌کار نیز خواستار پاسخ نظامی شدیدتر به ایران شدند و بر ادامه فشارهای نظامی علیه ایران تأکید کردند. این واکنش‌های متفاوت، از افزایش شکاف در افکار عمومی آمریکا درباره جنگ حمایت دارد.

■ **اعتراف به توان بالای ایران**

افزایش تلفات نیروهای آمریکایی و تداوم حملات موشکی ایران، نگاه بسیاری از رسانه‌ها و کارشناسان نظامی غرب به توان دفاعی و تهاجمی جمهوری اسلامی تغییر داده است. شماری از روزنامه‌های معتبر آمریکا با استناد به ارزیابی‌های مقامات نظامی آن کشور، افغان کر داندن ایران نه تنها توان موشکی خود را حفظ کرده، بلکه در بکارگیری فناوری‌های جدید و عبور از مسائلهای دفاعی آمریکا نیز پیشرفت قابل توجهی داشته است.

در همین زمینه وال استریت ژورنال به نقل از مقامات آمریکا گزارش داد ایران از موشک‌های بسیار پرسرعت و مانورپذیر استفاده می‌کند و توانسته تاکتیک‌های عملیاتی خود را با سامانه‌های دفاعی

آمریکایی درباره حملات موشکی ایران به پایگاه‌های آمریکا

بی به ترامپ

A large plume of black smoke rises from a city, likely a result of missile strikes. The smoke is thick and dark, filling the sky. In the foreground, there are buildings and a fence. The text 'بی به ترامپ' is overlaid on the image.

آمریکا تطبیق دهد این روزنامه نوشت: توانایی ایران در هدف راند مراکز نظامی و نظامی-تجارتی‌های جدی در میدان رقابت‌های منطقه‌ای و مقامات سیاسی آمریکا ایجاب کرده است، زیرا این موضوع تستی است: سامانه‌های دفاعی مستقتر در منطقه دیگر مانند گذشته از برای مطلق برخورد ران نیستند. وال استریت ژورنال همچنین با اشاره به تصاویر هواپیما منتشرشده از پایگاه‌های ملک فیصل ارن، تأکید کرد حملات متونکی ایران خسارت‌های قابل توجهی به این پایگاه‌ها کرده است. روزنامه‌ها، تصاویر موجود از میزان تخریب‌ها نشان می‌دهد حملات ایران صرفاً جنبه نمادین نداشته، بلکه انگیزه به برخی از مهمترین تأسیسات نظامی در منطقه را به سوی وارد کند. نیویورک تایمز نیز در گزارشی به نقل از مقامات ناشناس

امریکا نوشت: هیچ حملات ایران می‌دهد تهران تلفات وارنده
به تمامایان امریکایی، نشان می‌دهد تهران همچنان
خواب را می‌پوشد. توپچی از موشکی خود را حفظ کرد
در عبور از سامانه‌های دفاع هوایی امریکایی به مهارت
بیشتری دست یافته است. این مقام معتقدند تمام
حملات ایران با چنین شدتی، فراقه نبودی می‌باشد
توان موشکی ایران را شور را در برده‌ای خود مواجه کرد
به گفته مقامات امریکا، درن راه‌های اخیر به یکی از
مهم‌ترین مراکز استقرار نیروهای ایالات متحده در سده
شده است. اما توضیح می‌دهند نتایج از دست‌اند
آغاز جنگ، بخشی از نیروهای خود را از بحرین، امارات
و قطر به مناطق امن‌تر در اردن و همچنین اسرائیل
منتقل کرد و همچنین مساله، امه‌های ابردی این کشور
را برای عملیات‌های امریکا افزایش داد. افزون بر این،

محدودیت‌هایی که برخی متحذل منطقال واشنگتن برای استقار انروهای امریکایی با عبور هوایماهای نظامی از حرم هوایی خود اعمال کرده‌اند، نقش اردن را در عملیات نظامی امریکا بر نرتگ کرده است. در همین ارتباط الیس حنا، کارشناس مسائل نظامی و راهبردی، در گفت‌وگو با الجزیره قطر با اشاره به کشته و زخمی شدن نظامیان امریکایی در اردن تاکید کرد ایستگاه موسکدها و بهپاهای ایرانی به اهداف از پیش تعیین شده، نشان می دهد

هیچ سامانه پدافندی، حتی پیشرفته‌ترین آنها، قادر به ایجاد حفاظت ۱۰۰ درصد نیست. به گفته وی، تجربه حملات پیشین ایران علیه اهداف اسرائیلی نیز همین واقعیت را نشان داده بود؛ حملاتی که در آنها

موشک‌های ایرانی توانستند از لایه‌های متعدد دفاع هوایی اسرائیل عبور کرده و به اهداف خود اصابت کنند. مانند همین‌ها، با اشاره به استقرار سامانه‌های پیشرفته‌ای مانند تاد (THAAD) و پاتریوت (Patriot) که پایگاه‌های آمریکا در منطقه گفت وجود این سامانه‌ها به معنای رهگیری همه موشک‌ها و پیکان‌ها نیست و همواره احتمال عبور بخشی از آنها و اصابت به اهداف وجود دارد. از نگاه وی، موفقیت حملات اخیر ایران بار دیگر محدودیت‌های سامانه‌های دفاع موشکی را آشکار کرد.

همزمان با افزایش تلفات نظامیان آمریکایی، مخالفت‌ها با ادامه جنگ در کنگره نیز شدت گرفته است. شماری از قاضیان دموکرات بار دیگر عملیات نظامی علیه ایران را غیرقانونی و فاقد مجوز کنگره توصیف کرده و هشدار دادند ادامه این مسیر، تنها به افزایش تلفات انسانی و تحمیل هزینه‌های بیشتر برای آمریکا منجر خواهد شد. به اعتقاد آن‌ها، ترامپ بدین برخورداری از پشتوانه سیاسی و قانونی لازم، ایالات متحده را وارد جنگی که چشم‌انداز روشنی برای پایان آن وجود ندارد، در همین راستا چنین شهبه‌ی سناتور دموکرات ایالت نیوهمپشایر و عضو ارشد کمیته روابط خارجی سنای آمریکا را در کشش به کشنده شدن نظامیان آمریکایی در حملات موشکی و پهپادی ایران، با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس، از رئیس‌جمهور آن کشور خواست هر چه سریع‌تر مسیر دیپلماتی را در پیش گیرد. وی تأکید کرد: رئیس‌جمهور باید برای پایان دادن به این جنگ فاجعه‌بار مذاکره کند. مالی استنسن بری، نماینده کنگره آمریکا با انتقاد شدید از سیاست‌های ترامپ، کشته شدن نظامیان آمریکایی را در شانه دیگری از اشتباهات وی ورود و استنکتن به این جنگ دانسته و نوشت: واقعاً فاجعه‌بار است. این حادثه بار دیگر ثلث می کند ایالات متحده هرگز نباید وارد این درگیری می‌شد. ترامپ جنگی غیرقانونی را آغاز کرد که بهای آن برای آمریکاییان بسیار بالاست. او در روزهای گذشته با افزایش تلفات نیروهای آمریکایی، این درگیری را «هزینه جنگ غیر ضروری ترامپ» توصیف کرد و هشدار داد: پیامدهای این بیش از همه متوجه نظامیان آمریکایی و خانواده‌های آنان خواهد بود.

■ **درواهی دشوار و رئیس جمهور تورویست**
در کنار اظهارات سیاسی، شماری از کارشناسان روابط بین‌الملل نیز معتقدند ترامپ در کارش علیه ایران با یک بین‌بست رویه دارد و رویه او شده است: وضعیتی که هر تصمیم او، هزینه‌های قابل توجهی برای آمریکا در پی خواهد داشت. پژوهشگر ارشد مؤسسه خوزه‌آبله در گفتگو با هاجره‌ره رئیس‌جمهور آمریکا از گزاف‌نهادن تشدید توصیف کرد و گفت: ترامپ اکنون در شرایطی قرار دارد که هر گزینه پیش روی او، پیامدهای سنگینی خواهد داشت. پاشا هرسون با اشاره به تصمیم دولت آمریکا برای ورود به این جنگ اظهار کرد: رئیس‌جمهوری را می‌بینیم که بر اساس نوعی منطق اهری‌ری نادرست اقدام کرده و اکنون در آنچه دام تشدید تنش می‌نامیم، گرفتار شده است. به گفته وی، هدف اصلی استفاده از قدرت نظامی باید دستیابی به یک نتیجه سیاسی باشد اما اگر هدف واشنگتن وارد کردن ایران به تسلیم باشد، این اهری‌ری از ابتدا محکوم به شکست است. این پژوهشگر در ادامه هشدار داد ترامپ اکنون با ۲ انتخاب دشوار مواجه است؛ اگر حملات را رد و واکنش به شکست نشان دهد، نظامیان آمریکایی تشدید تنش خسارت و تلفات بیشتری به ۲ طرف وارد خواهد شد اما احتمال تغییر موضع این سپاهر اندک است و حتی ممکن است این اقدام موجب افزایش استعجاب و پایداری این قوا شود. این سدی دیگر، از یک سفید از شدت تنش‌ها بکشد، مخالفان داخلی ترامپ این اقدام را نشانه عقب‌نشینی در برابر فشار ایران تلقی خواهند کرد که به اعتقاد هرسون، هر ۲ گزینه برای رئیس‌جمهور آمریکا هزینه‌ساز است!

■ **چرا تلفات آمریکا بالاست؟**

در کنگر تحلیل‌های سیاسی برخی رسانه‌های بین‌المللی نیز تلاش کرده‌اند دلائل افزایش تلفات آمریکایی‌ها در جنگ گسترده ایران را در منظر نظامی ارزیابی کنند. خبرگزاری راینر در گزارشی، پراگندگی گسترده اطلاعات نظامی بسیاری از کشورهای غربی به عنوان اصلی افزایش آسیب‌پذیری آن کشور دانسته به نفع، راینر، ویزتر، و ایران همدا پانگوا و آنتونیوس نظامی در شرق سوریه، اردن، کویت، بحرین، قطر، امارات و عربستان در اختیار دارد و همین گسترده‌گی جغرافیایی باعث شده ایران اشدت متعددی برای حملات موشکی و پهپادی در اختیار داشته باشد موضوعی که دفاع موشکی از همه این مراکز را برای ارتش ایران بسیار دشوار کرده است. افزون بر این، بسیاری از این پایگاه‌ها در بدسترس موشک‌های ایران قرار دارند و کوه توندون (مان پرواز موشک‌ها فرصت واکنش سامانه‌های دفاعی را به حداقل می‌رساند. خبرگزاری آسوشیتدپرس نیز در تحلیل درباره افزایش تلفات نظامیان آمریکایی نوشت: ایران از ترکیبی از پهپادها و موشک‌های سامانه موشک‌های کروز با سوارهای حملات مرمزان و چندپایه، سامانه‌های دفاع هوایی را تحت فشار قرار داده و احتمال عبور بخشی از موشک‌ها و پهپادها را افزایش می‌دهد. این گزارش تأکید می‌کند هر چند سامانه‌هایی مانند باترسوت و تادک از نرخ رهگیری بالایی برخوردارند اما هیچ سامانه دفاعی ای قادر به تأمین امنیت ۱۰۰ درصدی نیست و حملات اشباع کننده می‌تواند بخشی از حملات دفاعی را دور بزند به اعتقاد آسوشیتدپرس، ایران در مسیر افزایش توانسته است همین نقطه ضعف استفاده کند و با یکاگیری هر زمان موشک‌ها و پهپادها کارایی سامانه‌های دفاعی آمریکا و متحدانش را به چالش بکشد. این خبرگزاری همچنین یادآور شد آمریکا برای حفاظت نظامی و حاکم گسترده‌ای تجهیزات آن در منطقه مهران کرده است. از نگاه نویسندگان گزارش، هر چه دامنه حضور نظامی آمریکا گسترده‌تر باشد، احتمال هدف قرار گرفتن نیروها و افزایش تلفات نیز بیشتر خواهد شد. افزون بر این، در هفته‌های اخیر بیش از گذشته خود را نشان داده است.

دست
سیار
اس
احس
ت

رضارحمتی

درس فراوان شدنی» از آن به تعبیری است که در ادبیات و سواد رهبردی جمهوری اسلامی، صرفاً یک عبارت ساده یا تبلیغاتی نیست، این امر، ناظر به تغییر در محاسبات و پس از تحمل هزینه‌های را وادار می‌کند راهبردهای همین دلیل، وقتی حضرت علی در پیامش از «درس‌های» می‌توان این عبارت را فراتر از خاص یا یک مقطع زمانی، به معنای مجموعه‌ای از تجربه‌ها و آموخته‌ها و واقعیت‌های در دسترس،

در علوم راهبردی، بازدارندگی زمانی موفق تلقی می‌شود که طرف مقابل، نه به دلیل ملاحظات اخلاقی یا حقوقی، بلکه به دلیل افزایش هزینه‌های نظامی یا سایر هزینه‌های متعاقب جنگ، ادامه‌گیرنده مسیر منصرف‌شده نباشد. اگر کشور یونان، به گونه‌ای عمل کند که دشمن منصرف‌شده از هر اقدام، ناچار شود هزینه‌های آن را چندین بار محاسبه کند، آن کشور به هدف بازدارندگی دست یافته‌است. بنابراین «درس فروموش‌نشده» را یادید همین چارچوب تحلیل کرد؛ یعنی تجربه‌ای که محاسبات

۱- بیان تصور اقدام بدون هزینه

نخستین درس، پایان تصور «قدم بدون هرته» علیه ایران است. طی دهه‌های گذشته، یکی از مفروضات اصلی بخشی از اهرbard آمریکا این بود که می‌توان با اعمال فشارهای اقتصادی، عملیات اطلاعاتی، تهدیدهای نظامی با حملات محدود، هزینه‌های استعانتی را بر ایران تحمیل کرد، بدون آنکه منافع نیروهای آمریکایی با مخاطره جدی مواجه شود اما تحولات سیرهای اخیر نشان داد این فرض دیگر معتبر نیست. امروز

هر گونه اقدام مستقیم علیه ایران، در محاسبات تهران، مستلزم پاسخ متقابل است؛ پاسخی که ممکن است در زمان، مکان یا شکل مورد انتظار طرف مقابل نباشد اما اصل آن به بخشی از معادله تبدیل شده است. این تغییر، مهم‌ترین تحول در بازدارندگی ایران محسوب می‌شود.

۲- تغییر مفهوم برتری نظامی

دومین درس، تغییر مفهوم برتری نظامی است. هیچ کس تردید ندارد رژیم تروریست آمریکا از دید بودجه‌های، فناوری و توانایی‌های تروریست نظامی، یکی از قدرتمندترین ارتش‌های جهان را در اختیار دارد اما تجربه جنگ‌های ۱۰ دهه اخیر نشان داده است برتری سخت‌افزاری الزاماً به معنای امنیت مطلق نیست. پایگاه‌های نظامی، ناوها، نیروهای مستقر در منطقه و قطب‌های درازتانی، همگی می‌توانند نسبت به نظام آسیب‌پذیر تبدیل شوند. از منظر ایران، ارزش بازاردنگی دقیقاً در همین نقطه نهفته است؛ اینکه طرف مقابل احساس کند حتی با وجود برخورداری از توان نظامی برتر، از آسیب مصون نباشد. تدبلی که امنیت نظامیان را هدف قرار می‌دهد، برای تروریست‌ها، امری کاملاً عادی است. اهداف بازاردنگی را تحقق یافته است.

۲- رهنمای اقتصادی

درس سوم، رهنمای اقتصادی است. در گذشته، بسیاری از جنگ‌های آمریکا عمدتاً بر هزینه‌های منطقه‌ای نظامی ایجاد می‌کرد اما جهان امروز به‌شدت به ثبات بازار انرژی، گونه‌های سرمایه‌های کشتیرانی و تجارت جهانی وابسته است. هر گونه تنش کشنده در غرب اقتصاد تنها یک ساله نظامی نیست، بلکه می‌تواند به‌سرعت بر قیمت نفت، گاز، هزینه حمل‌ونقل دریایی، بازارهای مالی و حتی زندگی روزمره شهروندان کشورهای غرب اثر بگذارد. قدرت جمهوری اسلامی، سامانه وابستگی متقابل، بخشی از آن فزاینده بازآرندنی ایران را تشکیل می‌دهد. به همین دلیل، تصمیم‌گیران آمریکایی ناچارند علاوه بر پیامدهای نظامی، رهنمای اقتصادی را اقدام خود را نیز در نظر بگیرند. هنگامی که یک بحران منطقه‌ای بتواند بر تورم، سرمایه‌سختی یا ثبات بازارهای جهانی اثر بگذارد، دیگر نمی‌توان آن را صرفاً یک مسئله

۶- بازی در میدان نبرد تعریف‌شده به وسیله ایران ششمین درس، تغییر قواعد امنیت منطقه است. دهه‌های گذشته، ایران خود را بر یک مسطرت به نظم امنیتی بر آسیا می‌داشت و تصور می‌کرد که می‌تواند دامنه و زمان هر بحران را تعیین کند اما تحولات سال‌های اخیر نشان داد معادلات منطقه پیچیده‌تر از گذشته شده است. امروز هرگونه تنش، تنها میان ۲ دولت محدود نمی‌ماند و می‌تواند پیامدهایی در سراسر منطقه داشته باشد. از نگاه جمهوری اسلامی، این تحول به معنای افزایش هزینه تصمیمات نظامی برای ایران یکساکت اگر در گذشته واکنشگن می‌توانست میدان نبرد را به دلخواه خود انتخاب کند، اکنون ناچار است احتمال گسترش بحران به سایر نقاط منطقه را نیز در نظر بگیرد. این همان تغییری است که از آن به عنوان تغییر قواعد بازی یاد می‌شود.

۷- توازن قدرت، شرط موفقیت مذاکره است

هفتمین درس، به حوزه سیاست و دیپلماسی بازمی‌گردد. در پیام دربار انقلاب اسلامی، اشاره به «نقض سیاستهای مکرر» آمریکا، در کنار بحث بارزاندگی نظامی، حامل یک پیام سیاسی نیز هست؛ از نگاه جمهوری اسلامی، تجربه‌های گذشته نشان داد اتکالی صرف به توانمندی و تضمین‌های سیاسی، بدون برخورداری از قدرت بارزاندنه، نمی‌تواند امنیت کشور را تضمین کند. در چنین برداشتی، قدرت نظامی و توان دفاعی، نه جایگزین دیپلماسی، بلکه پیش‌نیاز آن است. دیپلماسی زمانی مؤثر خواهد بود که طرف مقابل بداند نقض تعهدات یا توسل به فشار، بدون هزینه نخواهد بود. از این منظر، یکی از مهم‌ترین «درس‌های فراوان نشدنی» آن است که توازن قدرت، شرط موفقیت هر معامله پایدار است.

۸- اختلال در محاسبات ادراکی فرماندهان آمریکایی در کنار این موارد، شاید مهم‌ترین نکته، تغییر روانشناسی تصمیم‌گیری در واشنگتن باشد. در روابط بین‌الملل، آنچه گاه بیش از واقعیت‌های میدانی اهمیت دارد، برداشت تصمیم‌گیران از آن واقعیت‌هاست. اگر فرماندهان نظامی، سیاستمداران یا برنامه‌ریزان آمریکایی پیش از هر اقدام، ناچار شوند احتمال

امنیتی دانست. شرایطی که دقیقاً وضعیت داخلی آمریکا را
 از ظاهر گسیخته است؛ نژاد در آستانه ۴ لاری شدن است،
 ۴۰۰ میلیون بشکه رسیده که در ۴۰ گذشته سابقه ندارد،
 بدهی دولت فدرال به بالاترین سطح یعنی ۳۹ تریلیون دلار
 رسیده و بدتر از همه - البته برای تراب - اوضاع سیاسی در
 وخیم‌ترین حالت برای جمهوری خواهان است که در آستانه
 انتخابات میان دوره‌ای کنگر قرار دارند.

۴- عدم اطمینان به آینده

چهارمین درس، مربوط به ماهیت جنگ‌های جدید است. تجربه افغانستان و عراق به آمریکا آموخت آغاز یک جنگ، بسیار آسان‌تر از پایان دادن به آن است. جنگ‌های قرن ۲۱ دیگر جنگ‌های کوتاه و قابل پیش‌بینی نیستند. هر اقدام نظامی می‌تواند زنجیره‌ای از واکنش‌ها و بحران‌ها و بی‌ثباتی‌ها را پدیدآورد. ایحاحی کند، از نگاه ایران، بهترین رویکرد، قدرت بازدارنده آن است که دشمن را نسبت به آینده نامطمئن کند. اگر طرف مقابل نتواند پایان یک درگیری را پیش‌بینی کند، در آغاز آن نیز محتاط‌تر خواهد شد. همین ابهام، بخشی از آن‌ها را، بنا می‌کند.

۵- فشار به جای تسلیم، مقاومت و افزایش خواهد داد

درس چندتایی اهمیت اراده سیاسی است. در محاسبات (کلاسیک، قدرت و معمولاً با تعداد جنگنده، هواپیما و موشک‌ها) سنجیده می‌شود اما جمهوری اسلامی امروزه بر این نکته تأکید کرده که اراده ملی و آمادگی برای تحمل فشار نیز بخشی از قدرت است. تاریخ نشان داده در بسیاری از جنگ‌ها طرفی که از نظر تجهیزات ضعیف‌تر بوده اما از انسجام سیاسی و اجتماعی بیشتری برخوردار بوده، توانسته عدالت را تغییر دهد. از منظر، مفهوم «مقاومت» در ادبیات رسمی ایران صرفاً یک شعار ایدئولوژیک نیست، بلکه بخشی از نظریه بازدارندگی محسوب می‌شود. دشمن زمانی در محاسبات خود تجدیدنظر می‌کند که مطمئن شود فشار، به جای تسلیم، به افزایش مقاومت منجر خواهد شد.

افزایش هزینه‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و منطقه‌ای را در محاسبات خود وارد کنند، بازدارندگی به هدف خود رسیده است. درس فراوانی نداشتن «قیفا» در همین نقطه معنا می‌یابد؛ یعنی ایجاد تردید در ذهن تصمیم‌گیر، پیش از آنکه تصمیم به اقدام بگیرد. همین حالا هم تسویه‌های بسیار زیادی که در آتش آمریکا توسط رئیس پنتاگون انجام شده، نشان‌دهنده عدم همراهی ادراکی پخش‌هایی از بدنه نظامی آمریکا در تصمیمات ترامپ-هگست است. در واقع همه اینک هم وضعیت ادراکی و تصمیم‌گیری در ساختار نظامی آمریکا شکی نیست، به همین دلیل یک روز صحت از حمله زمینی، یافته است، روز حمله به زیرساخت‌ها و یک روز حمله به جنوب ایران و... مطرح می‌شود.

از این آئینده نیز سخن می‌گوید و پیام آن این است که هر گونه اقدام علیه ایران، باید در نظر گرفته شود. مجموعه‌ای از پیامدهای قابل‌تقابل از برای کشور خواهد بود. اگر در گذشته برخی تصور می‌کردند فشار بیشتر، به امتیاز برای کشور منجر خواهد شد، برداشت فشار بیشتر اسلامی این است که نتیجه معکوس است؛ فشار بیشتر سرمایه‌گذاری بیشتر بر توان بازآرندگی را به دنبال آورده و هزینه‌های اقدامات خصمانه را افزایش داده است.

در نهایت «در سراسر جهان فراموش نشدنی» را باید خلاصه‌ای از یک نظریه به‌بارانداخت؛ فرضی است که بر این فرض استوار است که نظامی، زمانی پایدار می‌شود که دشمن، هر گونه اقدام را بیش از منافع آن از برایی کند. از نگاه جمهوری اسلامی، اگر آمریکا به این نتیجه برسد که فشار نظامی، اقتصادی یا سیاسی دیگر نتواند بدون پرداخت هزینه‌های سنگین دنبال شود؛ در همان تغییر محاسباتی رخ داده است که از آن به عنوان «فراموش نشدنی» یاد می‌شود. در چنین برداشتی، هدف اصلی نه صرفا پاسخ به یک اقدام خاص، بلکه تثبیت این واقعیت است که دوران امنیت یک جانبه و تصویب‌گیری بدون هزینه در منطقه به پایان رسیده و باز یکری که بخواهد با زور سخن بگوید، باید آماده پذیرش پیامدهای آن نیز باشد.